

Enn nógvir ósvaraðir spurningar

SO kom bankasamanleggingin. Men hví kom hon kann verða spurt! Hon er ma. eitt úrslit av teimum mongu samráðingum, sum hava verið millum føroyskar og danskar myndugleikar og teimum avgerðum, sum tiknar eru hesi seinastu árin, síðani avgjört varð at bjarga Sjóvinnubankanum fyri seinni eisini at fevna um Føroya Banka.

SPURNINGURIN um fusion - banka-samanlegging - er ikki nýggjur. Tað hevur verið jøvnum millumbili verið frammi, at tað er alt ov nógvið fleiri bankum í Føroyum við hvør sínari deild í nærum hvørjari bygd - umframt sparikassarnar. Víst hevur verið á, at so lítið samfelag hevur ikki ráð til at hava hesar mongu bankarnar og hevur eisini verið hildið fyri, at meðan aðrir partar í samfelagnum hava roynt at rationalisera, effektivisera og leggja saman, so er bankasektururin bara bójgnaður. Men hesum hava ikki øll verið samd um. Víst hevur verið á vandan við banka-monopol i og lítulari ella ongari kapping. Vit finga Fossbankan sum ein kappingarneyta til teir stóru bankarnar. Hann fór á heysin og varð ikki eins og hinir bankarnir bjargaður.

Í dag eru tað helst tey, sum spyrja, hvør orsökini í veruleikanum er til banka-

samanleggingina. Er bara talan um at fylgja við tíðini og fremja tær skilabestu loysnirnar fyri hetta líta samfelagið - ella eru tað heilt aðrar orsøkir, sum liggja til grund fyri samanleggingini?

TAÐ eru helst nógvir føroyingar og ikki minst tey mongu starvsfólkini, sum gráta um samanleggingina. Eitt søguligt kapitull hevur fingið sín enda. Men tað er helst meira enn tað. Spurningurin er eisini, hvat t.d. vinnulívsfólk siga til hesa samanlegging. Er ikki vandi fyri, at bankin fer at virka sum eitt monopol, ið fyrst og fremst tænir sínum egnum og ikki samfelagssins áhugamálið? Hvussu við Fiskavirking og teirri sunnu og neyðugu kappingini, sum tosað hevur verið um at geva hesi fyrirkuni? Hvønn tjans hava vinnulívsfólk, sum bara so mikið sum kunnu gera Fiskavirking fortíð, at fáa fígging frá stór-bankanum, nú hann fyrst og fremst skal tæna Fiskavirking (les Fíggingar-grunninum, sum so aftur eigur stór-bankan)?

ALT hetta við bankabjarging, parta-brævakeypi, bankasamanlegging osfr. er komið so knappliga inn á føroyska samfelagið, at flestu okkara klára ikki at fylgja við. Hóast roynt hevur verið at seta spurningar í fjølmiðlunum og á tí politiska pallinum, so standa alt ov nógvir spurningar ásvaðir, og hetta

fremur so avgjört ikki nakra trygdarkenslu. Tvørturímóti hevur allur hesin útviklingurin serliga á bankaøkinum ørkymlað og gjørt føroyingin ótryggan. Framvegis er ikki allur sannleikin kom-in fram um tað, sum hendi 6. oktober 1992 og seinni eisini, tá størsti danski bankin og helst eisini størsti maktfaktorin í Danmark, nærum snikka-leysur slapp sær undan øllum sínum skyldum í Føroyum. Tað kann vera, at tað er ikki rætt bara at júka um tað, sum farið er og sum ein møguleiga einki kann gera við nú, men sannleikan vilja vit í hvussu so er hava fram og hann skal fram, kosta hvat tað kosta vil.

DANSKI búskaparfrøðingurin Lise Lyck vitjaði í Føroyum fyri stuttum og nam hon við nógvar áhugaverdar spurningar í sambandi við alt hetta banka-tosið. Okkum vitandi arbeiðir hon víðari við hesum máli og vónandi fer tað at hepnast henni og helst øðrum eisini at fáa hol á: hvat hendi 6. oktober 1992 og í februar 1993 osfr. - og hví hendi tað!

FØROYSKIR politikarar skuldu helst aftur til Danmarkar at samráðast og neyvan er nakar ivi um, at teir í hesum samráðingum eiga at brynja seg út við størri vitan um, hvat hendi og hví. Júst henda vitanin skal vera við til at tryggja, at gjørdar avtalur og komandi avtalur byggja á fair play. Tað er ikki

ov seint. Hava vit gjørt avtalur við danir á fullkomiliga skeivum grundarlag og hava hesar avtalur verið við til at gera støðuna í Føroyum uppáttur verri - enn um alt fór sína nátturliga gongd - tá hava vit fullan rætt til at fáa hesar broyttar so ella so.

VIT hava á hesum stað fyrr borið upp á mál, at tað hevði einki verið meira nátturligt enn, at danski forsætisráðharrin vitjaði í Føroyum. Hetta hevur einki við svartan sambandspolitikk ella undirbrotligheit at gera soleiðis sum onkur hevur fingið tað til, tá oddagreinin í Sosialinum nú um dagarnar varð endurgivin í danska útvarpinum. Vit meta nettup, at mangt av tí, sum er hent á eitt nú bankaøkinum og sum kann hava verið okkum til bága, kundi verið fyrirbyrgt, hevði danski forsætisráðharrin longu havt vitjað Føroyar. Tá hevði forsætisráðharrin kanska verið tvingaður at møta fólk og fingið vitan um víðurskipti, sum hann annars ikki hevur fingið gjøgnum sínar ráðgevar aleina, og tá hevði samráðingarsaða okkara eisini havt kunnað verið ein heilt onnur.

SOSIALURIN

Lesarabrøv

Kommunuskuldin og býráðið

Hví er tað so torført hjá fólkavaldu politikarum at halda seg til sannleikan? Hann kem-

ur jú sum oftast fram fyrr ella seinni. Tak nú kjakið millum Lisbeth Petersen, býráðsfor-

mann, og partamannin Heðin Mortensen. Lisbeth skrivur nú langar greinir í Dimmu um

tann drúga eykabýráðsfund, ið varð hildin tann 28. mars og skrivur hon hann vardi líka til miðnætt.

Men hví vardi hann til miðnætt, jú, tí tann eini samgongulurin, annað umboðið hjá Tjóðveldisflokkinum, ikki kundi møta fyrr enn kl. 10.30 á kvøldi, var upptikin aðrastaðni segðist tað, men tað eru tey nú so von við, at sami býráðslimur sjáldan møtir til tíðina, man kann jú ikki einaferð gloypa øllum, hvussu fegin man vil. So kl. mundi vera tætt við 23, tá tann endaligi fundurin var, og harfrá og til miðnætt er jú ikki so langt, tað er søgan um tann drúga fundin, sum vardi líka til miðnætt.

Hvussu stóra ábyrgd hesir somu býráðslimur hava við at binda Havnar kommunu til at gjalda ta veldugu skuld, bygðakommunurnar hava, er ógvuliga ivingarsamt.

Men aftur til Lisbeth og Heðin, sjálvandi er tað ein kempufyrirminur at hava sjálva »Dimmu« til pápa.

Nei, tað er so sanniliga ikki lætt at vera borgari í Tórshavnar Kommunu í dag. Og so sanniliga ikki lætt at stýra somu kommunu. Tað veit Jens Marius Poulsen alt um.

Borgari

ÁRSAÐAFUNDUR

Ársaðalfundur Norðoya Sparikassa verður á Klaksvík Sjómansheimi týsdagin 26. apríl 1994 kl. 19.00 við hesi dagsskrá:

- Val av fundarstjóra.
- Formaður umsjónarráðsins gevur frágreiðing um virki kassans í farna árinum.
- Tann grannskoðaði roknaskapurin verður framlagdur til góðkenningar.
- Val av limum í umsjónarráðið.
- Val av grannskoðarum og einum ella fleiri grannskoðaratiltaksmonnum.
- Uppskot um nýggjar viðtøkur og valreglur. Møgulig onnur uppskot, sett fram av stjórnini, umsjónarráðnum ella ábygdarmonnum.
- Ymiskt.

Klaksvík, hin 8. apríl 1994
Umsjónarráðið

Norðoya Sparikassi

Sinnisbati

Fritíðarhølið í Krossgotu 15 er opið mánakvöld kl. 19-22.

Ådrenn ...
»AFTUR Í 60-INI«
leygarkvøldið 16. apríl

bjóðar HOTEL FØROYAR

**BÚFF BEARNAISE v/ sós, grønmeti,
bakaðum epli & chips**
fyrí EINANS 98,-

Eisini fæst okkara á la carte matskrá

Altíð
vælkomin á

Vínarliga bíleggið borð

Hotel Føroyar
Tlf. 17500